

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorum Libri Tres

Liber Secundus, Siue Exempla, In Septem Capitalium Vitiarum
Detestationem, Per Quadragesimam, Anno M. DC. XLVI. narrata

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 5. Invidia quantum malum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48186](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48186)

bonis, & ab omnibus metuant. Hinc & *catenatus* ille *diabolus* sibi, contra subiectos, providendum, & contra tot fratres munimen, quarendum ratus, ne vel illi crescerent, vel isti maiores fierent, tandem etiam de catena, qua erat ligatus, rumpenda atque excutienda cogitavit. Regis sum filius, inquebat; nihil est: qui patrem habet, sub potestate est. Plus est esse regem. Qui rex est, neminem timet. Qui regem habet, non habet plenè, quidquid habet. Bonum maius, impedimentum est boni minoris: & minuit desideria mea, quidquid illius auget vota. Ergo malum est mihi, quod illi bonum est. Illius dominium, mea seruitus est; illius gloria, mea ignominia. Quòd non excellam, facit, quia habeo supra me excellentiorum. Vnum arbutum haud alit duos Erithacos. Quid multum disputo mecum? tam diu infelix ero, quàm diu parens meus sua fruetur felicitate. Illum si tollo, mea facio omnia, transeunt ad me opes, transit gloria, transit potestas & sceptrum. Denique meus sum, quidquid volo, ago. Sed nec dum omnino meus, metuenda est mater; fratres timendi. Aut nihil audendum, aut omnia. Ita est, vt S. Cyprianus dixit: *Inuidia radix est malorum omnium, fons cladum, seminarium delictorum, materia culparum.* Et vitia magna, vt magni domini, magnum secum trahunt comitatum.

S. Cyprian.
serm. deli-
tate.

V.

INVIDIA
QUANTUM MA-
LUM?
S. Greg. I. 22.

Cic. lib. 4.
Tulcul.

Arist. lib. 2.
Rhet.

2. Cor. 13. 31.
S. Thom. 2. 2.
q. 36. a. 3.

Tantò autem inuidia periculosius est malum, quantò subtilius & occultius, ac virtuti similis. Idecirco enim illud quidam non affirmit, neque vitant, neque confitentur: vel quia sciunt, aliquando prudenter timeri, adeoque & doleri, de bono alterius, in quantum ex eo timetur nocumentum, vel sibi, vel alijs: vt cum dolemus de victoria hostis, qui dolor non est inuidia: *invidentia* enim vt & Cicero ait: *est aegritudo suscepta propter alterius res secundas, que nihil noceant invidenti.* Nam si quis doleat eius rebus secundis, à quo ipse ledatur non rectè dicitur inuidere: vt si Hectori Agamemnon, vel quando tristamur de bono alterius, ex eo, quod nobis deest bonum id, quod alius habet; & hoc est proprie zelus, qui, si versetur circa honesta, est laudabilis: vnde & Apostolus ait: *Emulamini charismata meliora.* Laus enim est, non vitium, si quis dicat & optet, conspecta alterius virtute, se dolere, quòd non sit tam bonus, quam alter, atque sibi alterius probitatem, mansuetudinem, quin & sanitatem aliaue subinde bona temporalia cupiat. Quod cum peccato & sine peccato

peccato potest peti. Quòd si verò quis, doleat de bono alterius, in quantum is eum excedit in bonis, is propriè invidus est, quia *alterius rebus marcescit opimis*: quo pacto etiam hostibus victoriam possumus invidere. Sic peccatur ab invidio; &, quando adest consensus rationis, ex genere suo, semper peccatur mortaliter, quia dolor est de eo, de quo est gaudendum; & peccatur contra claritatem. Ex quo peccato, vt S. Gregorius docet, nascitur susurratio, quando quis occultè quærit minuere gloriam alterius; detractio, quando quis apertè ac palam alterius honorem accidit: in aduersis aliorum rebus exultatio: in prosperis afflictio: tandem & odium, quando quis non solum tristatur de superexcellencia alterius, sed ulterius vult illi malum. Et quantum malum? ipsam deniq; mortem. *Inuidia diaboli mors introiuit in orbem terrarum. imitantur autem illum, qui sunt ex parte illius.* Quid clarius? *Alius alium per inuidiam occidit.* Et cui parceret, si filius non parcat parenti? si, vt S. Chrysostomus ait, *inuidia pestiferum malum, hominem in diaboli conditionem ac demonem immanissimum conuertit?* Cuius exemplum vide, in hoc filio regis, qui non tantum *diabolus*, sed iure etiam *causatus diabolus* est appellatus, ita quandam velut catenam contexit nefandorum flagitiorum.

Quia enim hoc vnum illi ad malitiæ plenitudinem deerat, vt, qui scelere esset summus, summus etiam fieret potestate, eouisque intemperijs est agitato, vt de patre necando consilium caperet, cum regia potestate, impunitatem comparaturus omnia, quæ animus vellet, perpetrandi. Cùm autem metuendi illi essent ceteri fratres, eadem vtique paternam vlturi, statuit, vna strage, & patrem & metum tollere. Audite hinc liuoris inauditam crudelitatem, & magnitudinem sceleris agnoscite. Captata noctis, somnique dormientium occasione, stricto pugione, per cubilia, immo & lectos singulorum obijt, &, parricidali impietate, patri primùm, mox & matri, nouem deinde ceteris fratribus oculos effodit, vt videre non possent cladem secuturam. Solum decimum è fratribus, natum minimum stoliditatis opinio ab hac immanitate exemit. Quis hinc non videat, fabulam initio à me recitatam, in historiam transisse, & inuidum progredi, vsque ad oculos alijs eradicandos? Sed nondum est finis. Viginti duos oculos, in vna patina cruentatos, &

Horat. 1. ep.
ad Lol.S. Greg. 1. 31.
mor. c. 31.

Sap. 2. 24i

Sap. 14. 24

S. Chrysof.
hom. 41. in
Matth.VI.
PARRICIDALE
FACINVS IN-
VIDIÆ.